

## **DELEGATURA UOKIK W KATOWICACH**

Katowice, dnia 2008-12-29

RKT – 61-20/08/HS

DECYZJA Nr RKT - 95/2008

Stosownie do art. 33 ust. 6 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm. Dz. U. z 2007r. Nr 99, poz. 660 i Dz.U. Nr 171, poz. 1206) i § 7 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 134, poz. 939),

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

**I.** Na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów - po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów przeciwko „ELSAT” Sp. z o.o. z siedzibą w Rudzie Śląskiej przy ul. Kłodnickiej 97 - **uznaje się za naruszające zbiorowe interesy konsumentów praktyki polegające na:**

1. stosowaniu w umowie oraz regulaminie świadczenia usług postanowienia wzorca umowy, które zostało wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479<sup>45</sup> ustawy z dnia 17 listopada 1964r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.), którego treść jest następująca: **„W przypadku, gdy przerwy w świadczeniu usług telewizji kablowej lub pogorszenie jakości sygnału są spowodowane awarią sieci, której usunięcie pozostaje w gestii Operatora i trwają dłużej niż trzy następujące po sobie dni od daty zgłoszenia przez Abonenta, Abonentowi przysługuje zwrot 1/30 opłaty abonamentowej za każdy dzień przerwy w świadczeniu usług dostępu do sieci lub pogorszenia jakości sygnału, pod warunkiem złożenia reklamacji w trybie określonym w ust. 2. (...)”**, co jest niezgodne z art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,
2. stosowaniu w umowie i w regulaminie świadczenia usług postanowień wzorca umowy, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479<sup>45</sup> ustawy z dnia 17 listopada 1964r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.), których treść jest następująca: **„Wszelkie spory powstałe z niniejszej umowy rozpatrywane będą przez sąd właściwy dla Operatora” oraz „Właściwym do rozstrzygania sporów wynikających z niniejszego regulaminu, (...) jest sąd powszechny właściwy dla**

**Operatora.” (...)**”, co jest niezgodne z art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,

3. naruszaniu obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, do czego doszło w wyniku podawania w regulaminach promocji cen netto za usługi, wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 12 ustawy z dnia 5 lipca 2001r. o cenach (Dz. U. Nr 97 poz. 1050 ze zm.), co jest niezgodne z ar. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,
4. naruszaniu obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, do czego doszło w wyniku nieinformowania konsumentów z którymi umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych zawierane są na odległość, o prawie odstąpienia od umowy w terminie, o którym mowa w art. 7 ust. 1, wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 9 ust. 1 pkt 6 i ust. 3 ustawy z dnia 2 marca 2000r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny (Dz. U. Nr 22, poz. 271 ze zm.), co jest niezgodne z ar. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,

**i nakazuje się zaniechanie ich stosowania.**

**II.** Na podstawie art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz.U. z 2000r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.) w zw. z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów **umarza się jako bezprzedmiotowe** wszczęte z urzędu postępowanie w sprawie podejrzenia stosowania przez „ELSAT” Sp. z o.o. z siedzibą w Rudzie Śląskiej przy ul. Kłodnickiej 97 praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, polegającej na naruszaniu obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, do czego mogło dojść w wyniku niezawierania w umowach z konsumentami o świadczenie usług telekomunikacyjnych informacji o wysokości kar umownych w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania usługi telekomunikacyjnej oraz w regulaminie świadczenia usług informacji o zasadach wypłaty kar umownych.

**III.** Na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nakłada się na „ELSAT” Sp. z o.o. z siedzibą w Rudzie Śląskiej przy ul. Kłodnickiej 97 karę pieniężną w wysokości 5.000,- zł (słownie: pięciu tysięcy złotych), płatną do budżetu państwa, z tytułu naruszenia zakazu, o jakim mowa w art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 i pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie opisanym w pkt. I sentencji niniejszej decyzji.

**IV.** Na podstawie art. 77 ust. 1 w związku z art. 80 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów obciąża się „ELSAT” Sp. z o.o. z siedzibą w Rudzie Śląskiej przy ul. Kłodnickiej 97 kosztami opisanego na wstępie postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów oraz zobowiązuje się ww. Spółkę do zwrotu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kosztów postępowania w kwocie 91 zł (słownie: dziewięćdziesięciu jeden złotych).

### **Uzasadnienie**

W imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwanego dalej także Organem Antymonopolowym) przeprowadzono postępowanie wyjaśniające (sygn. akt RKT-405-75/07/HS) w sprawie działalności „ELSAT” Sp. z o.o. z siedzibą w Rudzie Śląskiej przy ul. Kłodnickiej 97 (zwaney w niniejszej decyzji Spółką), w toku którego powzięto podejrzenie, że może ona stosować praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów

wskazane w sentencji tej decyzji. W związku z powyższym, Postanowieniem nr 1 (dowód: karta nr 1) wszczęto z urzędu niniejsze postępowanie.

Spółka uznała zarzuty Prezesa Urzędu. Zmienione wzory umów stosowane są przy zawieraniu umów z nowymi konsumentami. Po zakończeniu przedmiotowego postępowania Spółka planuje zmianę regulaminu oraz wymianę umów zawartych z konsumentami (dowód: karty nr 264-265). Od 29 maja 2008r. stosuje zmienione wzorce umów (dowód: karty nr 164-172). Na potwierdzenie stosowania zmienionych wzorców przesłała umowy faktycznie zawarte z konsumentami (dowód: karty nr 173-260). Spółkę zawiadomiono o zakończeniu zbierania materiału dowodowego (dowód: karta nr 266).

### **Prezes Urzędu ustalił następujący stan faktyczny:**

Spółka wpisana jest do KRS pod nr 0000160462 (dowód: karty nr 62-65), a pod numerem 1.044 w rejestrze przedsiębiorców telekomunikacyjnych (dowód: karty 68-70). Obszar działania to lokalny rynek obejmujący miasta: Ruda Śląska, Bytom, Radzionków, Bystrzyca Kłodzka (dowód: karta nr 55). Umowy o korzystanie z usług telekomunikacyjnych zawierane są także za pośrednictwem poczty (dowód: karty nr 58-59). Spółka w obrocie prawnym z konsumentami stosuje następujące wzorce umowy:

- umowa abonencka (dowód: karty nr 71-73),
- aneks – zobowiązanie terminowe (dowód: karta nr 74),
- regulamin świadczenia usług telewizji kablowej, obowiązujący od dnia 02.11.2006r. (dowód: karty nr 75-77),
- regulamin promocji – Wrześniowe szaleństwo 24 (dowód: karta nr 78),
- regulamin promocji – Wrześniowe szaleństwo 12 (dowód: karta nr 79),
- regulamin promocji – Paczka 69 (dowód: karta nr 80),
- cennik TVK – obowiązujący od 01.10.2007 (dowód: karta nr 83), które określają prawa i obowiązki stron umowy. Na potwierdzenie stosowania wzorców Spółka przesłała umowy faktycznie zawarte z konsumentami wraz z załącznikami (dowód: karty nr 84-154). W związku z tym, ilekroć w dalszej części decyzji będzie mowa o zapisach przedmiotowych wzorców należy przez to rozumieć także postanowienia umów rzeczywiście zawartych z konsumentami.

Według § 4 pkt 7 umowy oraz § 8 pkt 10 regulaminu - „**W przypadku, gdy przerwy w świadczeniu usług telewizji kablowej lub pogorszenie jakości sygnału są spowodowane awarią sieci, której usunięcie pozostaje w gestii Operatora i trwają dłużej niż trzy następujące po sobie dni od daty zgłoszenia przez Abonenta, Abonentowi przysługuje zwrot 1/30 opłaty abonamentowej za każdy dzień przerwy w świadczeniu usług dostępu do sieci lub pogorszenia jakości sygnału, pod warunkiem złożenia reklamacji w trybie określonym w ust. 2. (...)**”.

Według § 9 umowy „**Wszelkie spory powstałe z niniejszej umowy rozpatrywane będą przez sąd właściwy dla Operatora**”, a według § 11 pkt 4 regulaminu „**Właściwym do rozstrzygnięcia sporów wynikających z niniejszego regulaminu, (...) jest sąd powszechny właściwy dla Operatora**”.

Spółka określiła regulaminy promocji (dowód: karty nr 78-80). Według § 8 umowy abonenckiej, regulaminy te są jej integralną częścią. W „Regulaminie promocji „Wrześniowe

szaleństwo” – 24 miesiące” (dowód: karta nr 78) oraz w „Regulaminie promocji „Wrześniowe szaleństwo” 12 miesięcy” (dowód: karta nr 79) – w § 4 pkt 1 i pkt 2 podane są kwoty netto. W § 4 pkt 3 jest zapis „Ceny określone w ust. 1 i 2 zostaną podwyższone o należny podatek od towarów i usług.” W „Regulaminie promocji „Paczka – 69 zł” (dowód: karta nr 80) – w § 4 pkt 1, pkt 2, pkt 3 i pkt 4 wskazano kwoty netto, a w § 4 pkt 7 jest zapis „Ceny określone w ust. 1,2,3 i 4 zostaną podwyższone o należny podatek od towarów i usług.” Spółka nie podaje informacji o wysokości podatku od towarów i usług.

Spółka przedstawiła tryb zawierania umów z konsumentami (dowód: karty nr 58-59), które zawierane są także za pośrednictwem poczty. Spółka przesłała przykładową umowę zawartą na odległość z konsumentem (dowód: karty nr 119-131). W umowie zawartej na odległość brak jakiegokolwiek informacji o prawie konsumenta do odstąpienia od umowy. Załącznikiem do umowy jest regulamin, regulamin promocji i cennik usług. W regulaminie stanowiącym integralną część umowy brak jakiegokolwiek informacji o prawie konsumenta do odstąpienia od umowy zawartej na odległość.

W toku postępowania, pismem z dnia 16.05.2008r., Spółka powiadomiła Prezesa Urzędu, że dokonała zmian we wzorcach umów (dowód: karty nr 164-172). Na potwierdzenie stosowania zmienionych wzorców umów przesłała umowy zawarte z nowymi konsumentami (dowód: karty nr 175-260). Jednym z załączników do tych umów jest regulamin świadczenia usług obowiązujący od dnia 02.11.2006r. (dowód: karty nr 181-183). Zmienione wzory umów nadal zawierają klauzule abuzywne określone w punkcie I sentencji niniejszej decyzji. Umowy zawarte z konsumentami z zastosowaniem zmienionych wzorów umowy zawierają ten zapis w § 4 pkt 7 (dowód: karty nr 235-260) oraz w § 5 pkt 7 (dowód: karty nr 175-234). Załączany do tych umów regulamin w § 8 pkt 10 zawiera kwestionowaną w pkt. I 1 klauzulę abuzywną o treści: „W przypadku, gdy przerwy w świadczeniu usług telewizji kablowej lub pogorszenie jakości sygnału są spowodowane awarią sieci, której usunięcie pozostaje w gestii Operatora i trwają dłużej niż trzy następujące po sobie dni od daty zgłoszenia przez Abonenta, Abonentowi przysługuje zwrot 1/30 opłaty abonamentowej za każdy dzień przerwy w świadczeniu usług dostępu do sieci lub pogorszenia jakości sygnału, pod warunkiem złożenia reklamacji w trybie określonym w ust. 2” (dowód: karty nr 181-183).

Zmienione wzory umów nie zawierają klauzuli abuzywnej określonej w pkt. I 2 sentencji niniejszej decyzji. Natomiast regulamin stanowiący załącznik do tych umów zawiera kwestionowaną klauzulę w § 11 pkt 4 o treści: „Właściwym do rozstrzygnięcia sporów wynikających z niniejszego regulaminu (...) jest sąd powszechny właściwy dla Operatora” (dowód: karty nr 181-183).

Umowy zawarte z zastosowaniem zmienionych wzorów zawierają w § 3 pkt 6 informację o prawie odstąpienia od umowy bez podania przyczyn w terminie 10 dni od jej podpisania (dowód: karty nr 235-260).

Zmienione przez Spółkę wzory umów stosowane są przy zawieraniu umów z nowymi konsumentami. Spółka planuje zmianę regulaminu oraz wymianę umów zawartych z konsumentami po otrzymaniu decyzji Prezesa Urzędu (dowód: karty nr 264-265).

W przedmiotowej sprawie Spółka obsługująca ponad 17000 abonentów (dowód: karta nr 61) nie wymieniła umów z konsumentami w sposób eliminujący kwestionowane przez Prezesa Urzędu postanowienia wzorca oraz nie zmieniła regulaminu świadczenia usług. W obrocie prawnym z konsumentami prawa i obowiązki stron umowy określają umowy zawarte z zastosowaniem starego wzorca umowy oraz regulamin świadczenia usług zawierające klauzule abuzywne. W roku 2007 przychody Spółki wynosiły 8.883.426,66 zł (dowód: karta nr 156).

**Organ Antymonopolowy zważył co następuje.**

Do umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych stosuje się przepisy ustawy z dnia 16 lipca 2004r. Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 171, poz. 1800 z późn. zm.), jak i zapisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm., zwanej dalej także Kc). Postanowienia umów ww. rodzaju nie mogą zawierać postanowień sprzecznych z przywołanymi aktami prawnymi oraz tożsamy z klauzulami uznanymi na mocy prawomocnych wyroków za niedozwolone przez właściwy sąd, zasadniczo przez Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej także SOKiK) i wpisanymi do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone (zwanego dalej także rejestrem), a także muszą zawierać należyty zakres informacji, do przekazania których przedsiębiorcy są zobowiązani. Zachowania przedsiębiorców sprzeczne z regulacjami ww. aktów prawnych kwalifikowane są jako bezprawne i jeśli godzą w zbiorowe interesy konsumentów mogą zostać uznane za praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów, o jakich mowa w art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Stosownie do zapisu art. 24 ust. 1 *Zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Zgodnie z art. 24 ust. 2 Przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy, w szczególności: pkt. 1/ stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479<sup>45</sup> Kc; pkt 2/ naruszanie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji.*

Dla stwierdzenia naruszenia przywołanego powyżej przepisu prawa kumulatywnie muszą zostać spełnione następujące przesłanki:

- określone zachowanie przedsiębiorcy musi być bezprawne,
- zachowanie to musi godzić w zbiorowe interesy konsumentów.

Okoliczność spełnienia pierwszej z ww. przesłanek zostanie poniżej oddzielnie rozważona dla każdego z zarzutów.

Jak wynika z art. 1 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, ustawa ta określa warunki rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasady podejmowanej w interesie publicznym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów. Działania oparte na przepisach niniejszej ustawy są zatem podejmowane w interesie publicznym, w celu ochrony interesów zbiorowości, a nie wprost poszczególnych uczestników rynku. Naruszenie interesu publicznego stanowi bezwzględny warunek do uznania kompetencji Prezesa Urzędu do rozstrzygnięcia określonej sprawy. Interes publiczny zostaje naruszony wówczas, gdy oceniane działania godzą w interesy ogólnospołeczne i dotyczą szerokiego kręgu uczestników rynku i poprzez to powodują zaburzenia w jego prawidłowym funkcjonowaniu. Uwzględniając charakter praktyki opisanej w niniejszej decyzji należało stwierdzić, że w rozważanej sprawie przesłanka naruszenia interesu publicznoprawnego sformułowana w art. 1 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów została spełniona. Badana praktyka Spółki, którą opisano szczegółowo poniżej, godzi w interesy nie tylko poszczególnych osób, ale przede wszystkim w interesy ogółu konsumentów, całej ich zbiorowości. Niekorzystne skutki prowadzonych przez Spółkę działań mają wpływ na szeroką grupę konsumentów, którzy zawarli z nią umowy. Stanowią one zagrożenie także dla wszystkich tych konsumentów, którzy potencjalnie mogą stać się kontrahentami Spółki, przeciwko której jest prowadzone niniejsze postępowanie. Jej zachowania oddziałują lub mogą oddziaływać na nieoznaczoną grupę osób, której skład ulega systematycznym zmianom. Potencjalnie każdy konsument zamieszkały na obszarze działania Spółki może bowiem zawrzeć umowę dotyczącą świadczenia usług telekomunikacyjnych, co naraża szeroką rzeszę podmiotów na niekorzystne konsekwencje wymierzonej przeciwko nim praktyki. Dodać należy, że zgodnie z art. 1 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów ustawa ta reguluje zasady i tryb

przeciwdziałania praktykom naruszającym zbiorowe interesy konsumentów, jeżeli praktyki te wywołują lub mogą wywoływać skutki na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Dla stwierdzenia, że dana praktyka godzi w zbiorowe interesy konsumentów wystarczające jest więc wykazanie, że potencjalnie istniało zagrożenie naruszenia interesów w skutek np. zastosowania określonego postanowienia w umowach z konsumentami w przypadku zaistnienia określonych okoliczności. Wobec tego należało uznać, że Organ Antymonopolowy posiada kompetencję do podjęcia działań w niniejszej sprawie oraz wydania przedmiotowej decyzji.

## I.

1. Spółce postawiono zarzut stosowania w umowie oraz regulaminie świadczenia usług postanowienia wzorca umowy, które zostało wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479<sup>45</sup> ustawy z dnia 17 listopada 1964r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.), którego treść jest następująca: **„W przypadku, gdy przerwy w świadczeniu usług telewizji kablowej lub pogorszenie jakości sygnału są spowodowane awarią sieci, której usunięcie pozostaje w gestii Operatora i trwają dłużej niż trzy następujące po sobie dni od daty zgłoszenia przez Abonenta, Abonentowi przysługuje zwrot 1/30 opłaty abonamentowej za każdy dzień przerwy w świadczeniu usług dostępu do sieci lub pogorszenia jakości sygnału, pod warunkiem złożenia reklamacji w trybie określonym w ust. 2. (...)”**.

W rejestrze postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, pod numerem 502 (wyrok SOKiK z dnia 22.06.2005r. sygn. akt XVII Amc 52/04) od dnia 25.08.2005r. umieszczona jest klauzula abuzywna następującej treści: *„Za okres braku sygnału wynikającego z awarii trwającej dłużej niż dwa kolejne dni Abonentowi przysługuje prawo do obniżenia opłaty miesięcznej o 1/30 za każdy następny dzień”*.

W rejestrze postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, pod numerem 1210 (wyrok SOKiK z dnia 9.11.2005r. sygn. akt XVII Amc 74/04) od dnia 22.08.2007r. umieszczona jest klauzula abuzywna następującej treści: *„Jeżeli przerwy w świadczeniu Usługi Radia i Telewizji Kablowej wystąpiły z ważnych przyczyn, a ich łączny czas w okresie rozliczeniowym był krótszy od 48 godzin, rekompensata Abonentowi nie przysługuje”*.

Zakres kwestionowanego zapisu umowy i regulaminu mieści się w zakresie wpisanej do rejestru klauzuli nr 502 i nr 1210. Kwestionowana klauzula abuzywna wywołuje identyczne skutki jak klauzule wpisane do rejestru.

Zauważyć należy, że Organ Antymonopolowy może stwierdzić stosowanie przez przedsiębiorcę praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów polegającej na posługiwaniu się postanowieniem wzorca umownego, które zostało wpisane do rejestru niedozwolonych postanowień umownych bez względu na to, czy postanowienie uznane przez SOKiK za abuzywne było stosowane przez przedsiębiorcę, przeciwko któremu jest prowadzone postępowanie w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, czy też przez inny podmiot. Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 02.12.2005r. (sygn. akt VI ACa 760/05) wskazał, że zgodnie z art. 23 a ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów (t. j. Dz. U. z 2005r. Nr 244, poz. 2080 ze zm.) praktyką naruszającą zbiorowe interesy konsumentów jest posługiwanie się postanowieniem wpisanym do rejestru w oderwaniu od zagadnienia, czy wpis do rejestru powstał w związku ze stosowaniem wzorca umowy przez ten podmiot, co do którego bada się stosowanie praktyki. Sąd Apelacyjny w Warszawie orzekł, że naruszenie interesów konsumentów może nastąpić w wyniku działań podmiotów, które stosują klauzule abuzywne wpisane do rejestru, przy czym wpis do rejestru związany jest z działaniami innych kontrahentów konsumentów. Podobne twierdzenie Sąd Apelacyjny w Warszawie zawarł we

wcześniejszym wyroku, tj. w orzeczeniu z dnia 29. 09. 2005r. (sygn. akt VI ACa 381/05), gdzie przywołując stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w uchwale z dnia 19.12.2003r. III CZP 95/03 (OSNC 2005/2/25), wskazał, że wyrok uwzględniający powództwo przez uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone i zakazanie ich stosowania ma, zgodnie z art. 479<sup>43</sup> Kpc, od chwili wpisania do odpowiedniego rejestru, skutek także wobec osób trzecich. Zgodnie ze stanowiskiem SOKiK wyrażonym w wyroku z dnia 25.05.2005r. (sygn. akt XVII Ama 46/04), dla uznania, iż określona klauzula jest niedozwolonym postanowieniem umownym wpisanym do rejestru klauzul niedozwolonych wystarczy stwierdzenie, że mieści się ona w hipotezie klauzuli wpisanej do rejestru i nie jest konieczna literalna zgodność porównywanych postanowień. Czynnikiem przesądzającym o podobieństwie dwóch klauzul powinien być zatem zamiar, cel, jakiemu ma służyć kwestionowane postanowienie. Jeśli cel utworzenia spornej klauzuli odpowiada celowi sformułowania klauzuli uznanej za niedozwoloną, oba zapisy można uznać za tożsame. Trafność przedmiotowego rozstrzygnięcia SOKiK potwierdził Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 26.04.2006r. (sygn. akt VI ACa 1220/05). Stanowisko, zgodnie z którym stosowanie postanowień wzorców umowy o treści tożsamej z treścią postanowień uznanych za niedozwolone prawomocnym wyrokiem SOKiK i wpisanych do rejestru może być uznane w stosunku do innego przedsiębiorcy za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, potwierdził Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 13.07.2006r. (sygn. III SZP 03/06). Pomimo, iż ww. orzeczenia sądów były wydane na gruncie ówczesnie obowiązującej ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów z 2000r., to należy je uznać za aktualne także i pod rządami nowej ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, która analogicznie reguluje rozważaną kwestię, z uwagi, na co brak jest podstaw do odmiennej oceny prawnej rozważanej kwestii.

Jak wynika z kwestionowanego zapisu umowy i regulaminu, Spółka może pobierać lub pobiera od konsumentów wynagrodzenie za świadczenie usług telekomunikacyjnych w sytuacji gdy tych usług faktycznie nie świadczy. W tym miejscu należy zauważyć, że stosownie do art. 104 ust. 1 ustawy Prawo telekomunikacyjne do odpowiedzialności przedsiębiorców telekomunikacyjnych za niewykonanie lub nienależyte wykonanie usługi telekomunikacyjnej stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego. Wobec tego przy rozważaniu badanej kwestii trzeba przejść na grunt regulacji kodeksowych, ze szczególnym uwzględnieniem art. 471 Kc, który stanowi, że dłużnik jest obowiązany do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Z powyższego wynika, że dłużnik jest obowiązany do naprawienia całej powstałej szkody. Niedopuszczalne jest, zwłaszcza w obrocie konsumenckim, aby odpowiedzialność przedsiębiorcy była nadmiernie ograniczana. Niedopuszczalne jest też takie kształtowanie stosunku prawnego łączącego przedsiębiorcę z konsumentem, że konsument musi spełniać swoje świadczenie, natomiast równocześnie przedsiębiorca z obowiązku takiego zostaje zwolniony bez negatywnych dla niego konsekwencji finansowych, bądź gdy konsekwencje te są niewspółmierne do poniesionej przez konsumenta szkody. Kwestionowany zapis jest niezgodny z art. 385<sup>1</sup> § 1, który stanowi, że postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nieuzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeśli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Postanowienie to nosi także znamiona klauzuli niezgodnej z art. 385<sup>3</sup> pkt 2 Kc, na mocy którego za niedozwolone uznaje się klauzule które

wyłączają lub istotnie ograniczają odpowiedzialność względem konsumenta za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy.

O zaniechaniu stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów można mówić w sytuacji, gdy przedsiębiorca zmienia wzór umowy w taki sposób, aby umowy zawierane z konsumentami nie zawierały klauzul abuzywnych i aby zawierały informacje określone w obowiązujących aktach prawnych, a następnie takie umowy wraz z kompletem załączników, także zawierających informacje określone w obowiązujących aktach prawnych, rozesłał konsumentom. W niniejszej sprawie nie zaistniała taka sytuacja. Spółka powiadomiła Prezesa Urzędu, że przed wydaniem przedmiotowej decyzji nie przeprowadzi kompleksowej wymiany dotychczas zawartych umów oraz rozsyłania regulaminu ze względu na ogrom takiego przedsięwzięcia. Po ostatecznym zakończeniu postępowania, Spółka podejmie stosowne kroki w celu zapewnienia swoim abonentom odpowiedniego poziomu ochrony ich praw (dowód: karta nr 265).

W świetle powyższego należy stwierdzić, że w niniejszym przypadku Spółka dopuściła się naruszenia art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Stąd należało orzec jak w pkt. I 1 sentencji decyzji.

2. Spółce postawiono zarzut stosowania w umowie i w regulaminie świadczenia usług postanowień wzorca umowy, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479<sup>45</sup> ustawy z dnia 17 listopada 1964r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.), których treść jest następująca: „**Wszelkie spory powstałe z niniejszej umowy rozpatrywane będą przez sąd właściwy dla Operatora**” oraz „**Właściwym do rozstrzygnięcia sporów wynikających z niniejszego regulaminu, (...) jest sąd powszechny właściwy dla Operatora**”.

W rejestrze postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, pod numerem 565 (wyrok SOKiK z dnia 29 września 2005r. sygn. akt XVII Amc 57/03) od dnia 4 listopada 2005r. umieszczona jest klauzula abuzywna następującej treści: „*Właściwym dla rozstrzygnięcia sporów wynikających z regulaminu świadczenia usług jest sąd powszechny właściwy dla siedziby Operatora.*”

Zakres kwestionowanego zapisu umowy i regulaminu mieści się w zakresie wpisanej do rejestru klauzuli nr 565.

Siedziba Spółki znajduje się w Rudzie Śląskiej (dowód: karta nr 62). Obszar działania Spółki to miasta: Ruda Śląska, Bytom, Radzionków, Bystrzyca Kłodzka (dowód: karta nr 55). Niniejsze kwestionowane postanowienie jest niezgodne z art. 385<sup>1</sup> § 1 Kc i z art. 385<sup>3</sup> pkt 23 Kc. Treść przepisu art. 385<sup>1</sup> § 1 Kc przytoczono powyżej. Art. 385<sup>3</sup> pkt 23 Kc stanowi natomiast, że za niedozwolone uważa się postanowienia, które wyłączają jurysdykcję sądów polskich lub poddają sprawę pod rozstrzygnięcie sądu polubownego polskiego lub zagranicznego albo innego organu, a także narzucają rozpoznanie sprawy przez sąd, który wedle ustawy nie jest miejscowo właściwy. Właściwość miejscowa sądu, który jest kompetentny do rozstrzygnięcia sporów cywilnych, została określona w przepisach ustawy z dnia 17 listopada 1964r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 ze zm., zwanej dalej także Kpc). Zasadniczo, zgodnie z art. 27 ust. 1 Kpc powództwo wytacza się przed sądem właściwym ze względu na miejsce zamieszkania lub siedziby pozwanego. W rozważanej sprawie, stosownie do tego przepisu, gdyby z powództwem występowali przeciwko konsumentowi przedsiębiorcy, musieliby to zrobić przed sądem oznaczonym wedle miejsca zamieszkania konsumenta. Gdyby do sądu wystąpił konsument, musiałby uczynić to przed sądem wyznaczonym według miejsca prowadzenia działalności przez Spółkę. Stosownie do art. 34 Kpc w sprawach o ustalenie istnienia umowy, jej wykonanie, rozwiązanie lub unieważnienie, jak też o odszkodowanie z powodu niewykonania lub



nienależytego wykonania umowy można wytoczyć także przed sądem wyznaczonym według miejsca wykonania umowy. Kwestionowany zapis umowny stanowi klauzulę abuzywną ze względu na to, że ogranicza możliwość wyboru do sądu, który zgodnie z przepisami Kodeksu postępowania cywilnego należało uznać za właściwy do rozstrzygnięcia sporu powstałego na tle umowy. Dodatkowo podkreślić trzeba, że za niezgodne z art. 385<sup>3</sup> pkt 23 Kc uznaje się postanowienia, które nie tylko wyłączają właściwość sądu wyznaczonego według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego w ogóle, ale też te, które ograniczają zakres możliwości przewidzianych w tej ustawie, w wyniku czego sytuacja konsumentów ulega pogorszeniu. W rozważanej sprawie klauzula stosowana przez Spółkę godzi w konsumentów w szczególności w ten sposób, że zostaje wyłączona możliwość wytoczenia powództwa przed sądem właściwym ze względu na miejsce ich zamieszkania, a więc w miejscu dla nich najbardziej dogodnym. Z uwagi na powyższe, zakwestionowane postanowienie jest niedozwolonym zapisem umownym. W rejestrze postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone figuruje wiele klauzul, na mocy których uznano za właściwy sąd w konkretnym mieście albo wyznaczony według jednego kryterium, w sposób węższy niż uczyniono to w Kodeksie postępowania cywilnego. Zgodnie z bogatym orzecnictwem SOKiK postanowienia, na mocy których sądem właściwym jest sąd zlokalizowany w miejscu dogodnym wyłącznie dla przedsiębiorców, ograniczające możliwość wyboru sądu innego niż wymieniony w umowie, są uznawane za niezgodne z prawem. Na potwierdzenie tego należy wskazać szereg klauzul umownych tego typu, które zostały wpisane do rejestru postanowień umownych uznanych za niedozwolone pod numerami 92, 276, 309, 310, 349, 361, 388, 397, 409, 418, 445, 488, 494, 527, 561, 586, 596, 612, 617, 637, 640, 691, 772, 784, 913, 922, 1007 i 1034.

O zaniechaniu stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów można mówić w sytuacji, gdy przedsiębiorca zmienia wzór umowy w taki sposób, aby umowy zawierane z konsumentami nie zawierały klauzul abuzywnych i aby zawierały informacje określone w obowiązujących aktach prawnych, a następnie takie umowy wraz z kompletem załączników, także zawierających informacje określone w obowiązujących aktach prawnych, rozesłał konsumentom. W niniejszej sprawie nie zaistniała taka sytuacja. Spółka powiadomiła Prezesa Urzędu, że przed wydaniem przedmiotowej decyzji nie przeprowadzi kompleksowej wymiany dotychczas zawartych umów oraz rozsyłania regulaminu ze względu na ogrom takiego przedsięwzięcia. Po ostatecznym zakończeniu postępowania, Spółka podejmie stosowne kroki w celu zapewnienia swoim abonentom odpowiedniego poziomu ochrony ich praw (dowód: karta nr 265).

W świetle powyżej opisanych okoliczności Spółka naruszyła art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Stąd należało orzec jak w pkt. I. 2 sentencji niniejszej decyzji.

3. Spółce postawiono zarzut naruszania obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, do czego doszło w wyniku podawania w regulaminach promocji cen netto za usługi, wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 12 ustawy z dnia 5 lipca 2001r. o cenach (Dz. U. Nr 97 poz. 1050 ze zm.).

Jak ustalono, stosowane przez Spółkę regulaminy promocji zawierają informację o wysokości opłat za usługi, gdzie podane są ceny netto. Definicję ceny zawiera art. 3 pkt 1 ppkt 1 ustawy z dnia 5 lipca 2001r. o cenach (Dz. U. Nr 97 poz. 1050 ze zm.) i jest to *wartość wyrażona w jednostkach pieniężnych, którą kupujący jest obowiązany zapłacić przedsiębiorcy za towar lub usługę; w cenie uwzględnia się podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy (...)*. Zgodnie z art. 12 ustawy o cenach *Towar przeznaczony do sprzedaży detalicznej oznacza się ceną*. Ustawa nakłada na wszystkich przedsiębiorców obowiązek oznaczania ceną wszystkich towarów i usług przeznaczonych do sprzedaży detalicznej, sprzedaży towaru lub usługi dla konsumenta. Tak więc Spółka oferując konsumentom usługę, także w ramach promocji,

zobowiązana jest do podawania ceny za usługę, w rozumieniu art. 3 pkt 1 ppkt 1 ustawy, którą konsument obowiązany jest zapłacić. Sposób realizacji obowiązku określonego w art. 12 ustawy o cenach określa rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 10 czerwca 2002r. w sprawie szczegółowych zasad uwidaczniania cen towarów i usług oraz sposobu oznaczania ceną towarów przeznaczonych do sprzedaży (Dz. U. Nr 99, poz. 894 ze zm.). Według § 10 pkt 1 rozporządzenia *Ceny za usługi podaje się wraz z dokładnym określeniem rodzaju i zakresu usług. Jeżeli jest to zgodne z praktyką obrotu, ze względu na rodzaj świadczonej usługi, zamiast cen za usługę można podać cenę jednostkową za jednostkę usługi.* Podając w regulaminach promocji ceny netto - Spółka działa niezgodnie z art. 12 ustawy o cenach. Umieszczenie w regulaminach promocji ceny netto, ceny która nie uwzględnia podatku od towarów i usług, jest działaniem bezprawnym, przejawem praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów poprzez naruszenie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej prawdziwej i pełnej informacji.

Przez takie działanie Spółka realizuje zawarte z konsumentami umowy w sposób zakazany, naruszając ustawę o cenach oraz ustawę o ochronie konkurencji i konsumentów. Bezprawne działanie Spółki godzi w zbiorowe interesy konsumentów, a w przedmiotowej sprawie dopuściła się działań antykonsumenckich dotyczących sfery interesów szerokiego kręgu uczestników rynku. Działania zmierzające do niedoinformowania, wywołania błędnego przekonania konsumenta, wykorzystanie jego niewiedzy potocznie określa się jako nieuczciwe, nierzetelne, odbiegające in minus od przyjętych standardów postępowania – godzą w interesy konsumentów. Wszystkie przekazywane konsumentom informacje powinny być rzetelne, prawdziwe i pełne.

O zaniechaniu stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów można mówić w sytuacji, gdy przedsiębiorca zmienia wzór umowy w taki sposób, aby umowy zawierane z konsumentami nie zawierały klauzul abuzywnych i aby zawierały informacje określone w obowiązujących aktach prawnych, a następnie takie umowy wraz z kompletem załączników, także zawierających informacje określone w obowiązujących aktach prawnych, rozesłał konsumentom. W niniejszej sprawie nie zaistniała taka sytuacja. Spółka powiadomiła Prezesa Urzędu, że przed wydaniem przedmiotowej decyzji nie przeprowadzi kompleksowej wymiany dotychczas zawartych umów oraz rozsyłania regulaminu ze względu na ogrom takiego przedsięwzięcia. Po ostatecznym zakończeniu postępowania, Spółka podejmie stosowne kroki w celu zapewnienia swoim abonentom odpowiedniego poziomu ochrony ich praw (dowód: karta nr 265).

W świetle przedstawionych okoliczności należało stwierdzić naruszenie przez Spółkę art. 24 ust. 1 i 2 pkt. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Stąd należało orzec, jak w punkcie I 3 sentencji niniejszej decyzji.

4. Spółce postawiono zarzut naruszania obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, do czego doszło w wyniku nieinformowania konsumentów z którymi umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych zawierane są na odległość, o prawie odstąpienia od umowy w terminie, o którym mowa w art. 7 ust. 1, wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 9 ust. 1 pkt 6 i ust. 3 ustawy z dnia 2 marca 2000r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny (Dz. U. Nr 22, poz. 271 ze zm.).

Spółka przedstawiła tryb zawierania umów z konsumentami (dowód: karty nr 58-59), które zawierane są także za pośrednictwem poczty oraz przesłała przykładową umowę zawartą z konsumentem w tym trybie (karty nr 119-131).

W ustawie z dnia 2 marca 2000r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny (Dz. U. Nr 22, poz. 271 ze zm.), w art. 16, wyszczególnione są sytuacje, gdy nie stosuje się przepisów o

umowach zawieranych na odległość. W przepisie tym nie ma publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych. Spółka zorganizowała swoją działalność w taki sposób, że z konsumentami zawiera umowy na odległość. Obowiązki przedsiębiorcy, który w taki sposób zorganizował swoją działalność określa art. 9 ust. 1 pkt 6 i art. 9 ust. 3 ustawy. Zgodnie z powołanymi przepisami *Konsument powinien być poinformowany, przy użyciu środka porozumiewania się na odległość, najpóźniej w chwili złożenia mu propozycji zawarcia umowy, o prawie odstąpienia od umowy w terminie dziesięciu dni, ze wskazaniem wyjątków, o których mowa w art. 10 ust. 3. Przedsiębiorca jest obowiązany do potwierdzenia konsumentowi na piśmie informacji, o których mowa w ust. 1, najpóźniej w momencie rozpoczęcia świadczenia.* Stosownie do zapisu art. 10 ust. 1 *Termin dziesięciodniowy, w którym konsument może odstąpić od umowy, liczy się od dnia wydania rzeczy, a gdy umowa dotyczy świadczenia usługi – od dnia jej zawarcia.* Według art. 10 ust. 3 pkt 1 ustawy – *Jeżeli strony nie umówiły się inaczej, prawo odstąpienia od umowy zawartej na odległość nie przysługuje konsumentowi w wypadkach świadczenia usług rozpoczętego, za zgodą konsumenta, przed upływem terminu, o którym mowa w art. 7 ust. 1.* Art. 7 ust. 1 ustawy stanowi – *Konsument, który zawarł umowę na odległość, może od niej odstąpić bez podania przyczyn, składając stosowne oświadczenie na piśmie w terminie dziesięciu dni, ustalonym w sposób określony w art. 10 ust. 1. Do zachowania tego terminu wystarczy wysłanie oświadczenia przed jego upływem.*

Spółka działa niezgodnie z art. 9 ustawy o ochronie konsumentów. W związku z powyższym należy uznać, że naruszenie przez Spółkę art. 9 ustawy o ochronie konsumentów jest działaniem bezprawnym, przejawem praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów poprzez naruszenie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej prawdziwej i pełnej informacji.

O zaniechaniu stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów można mówić w sytuacji, gdy przedsiębiorca zmienia wzór umowy w taki sposób, aby umowy zawierane z konsumentami nie zawierały klauzul abuzywnych i aby zawierały informacje określone w obowiązujących aktach prawnych, a następnie takie umowy wraz z kompletem załączników, także zawierających informacje określone w obowiązujących aktach prawnych, rozesłał konsumentom. W niniejszej sprawie nie zaistniała taka sytuacja. Spółka powiadomiła Prezesa Urzędu, że przed wydaniem przedmiotowej decyzji nie przeprowadzi kompleksowej wymiany dotychczas zawartych umów oraz rozsyłania regulaminu ze względu na ogrom takiego przedsięwzięcia. Po ostatecznym zakończeniu postępowania, Spółka podejmie stosowne kroki w celu zapewnienia swoim abonentom odpowiedniego poziomu ochrony ich praw (dowód: karta nr 265).

W świetle przedstawionych okoliczności należało stwierdzić naruszenie przez Spółkę art. 24 ust. 1 i 2 pkt. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Stąd należało orzec, jak w punkcie I 4 sentencji niniejszej decyzji.

## II.

Stosownie do zapisu art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów *Zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.* Zgodnie z art. 24 ust. 2 - *Przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy, w szczególności - pkt 2 - naruszanie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji.*

Dla stwierdzenia naruszenia przywołanego powyżej przepisu prawa kumulatywnie muszą zostać spełnione następujące przesłanki:

- określone zachowanie Spółki musi być bezprawne,
- zachowanie to musi godzić w zbiorowe interesy konsumentów.

Informację o wysokości kar umownych w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, zgodnie z art. 56 ust. 3 pkt 6 ustawy Prawo telekomunikacyjne, Spółka zobowiązana jest zamieścić w umowie. W przedmiotowej sprawie informacja o wysokości kar umownych w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania umowy znajduje się w § 4 pkt 7 umów zawartych z konsumentami i jest to 1/30 opłaty abonamentowej. W związku z powyższym nie można Spółce zarzucić działania niezgodnego z art. 56 ust. 3 pkt 6 Prawa telekomunikacyjnego i bezprawności. Natomiast ocena zapisu zawartego w § 4 pkt 7 umów zawartych z konsumentami przez pryzmat klauzul abuzywnych zawarta jest w punkcie I 1 decyzji.

Zgodnie z zapisem art. 60 pkt 3 ustawy Prawo telekomunikacyjne regulamin powinien określać zasady wypłaty kar umownych. W przedmiotowej sprawie informacja o zasadach wypłaty kar umownych znajduje się w § 8 pkt 9 regulaminu (dowód: karty nr 71-77).

Działanie Spółki nie jest bezprawne i ponieważ nie jest bezprawne nie godzi w zbiorowe interesy konsumentów. W związku z powyższym nie są spełnione łącznie obie przesłanki określone w art. 24 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

W opinii Prezesa Urzędu oceniane w pkt. II decyzji działanie Spółki nie narusza art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Należy także podkreślić, że zgodnie z art. 104 ustawy Prawo telekomunikacyjne – do odpowiedzialności przedsiębiorców telekomunikacyjnych za niewykonanie lub nienależyte wykonanie usługi telekomunikacyjnej stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego. Konsumentom mają prawo do składania reklamacji usługi telekomunikacyjnej za jej niewykonanie lub nienależyte wykonanie i określenia wysokości kwoty odszkodowania lub innej należności, co reguluje rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 1 października 2004r. w sprawie trybu postępowania reklamacyjnego oraz warunków, jakim powinna odpowiadać reklamacja usługi telekomunikacyjnej (Dz. U. Nr 226, poz. 2291).

*Zgodnie z art. 105 § 1 Kpa, gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe, organ administracji publicznej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania.*

Przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów umożliwiają wydanie decyzji na podstawie art. 26 ust. 1, art. 27 ust. 2 oraz art. 28 ust. 1. Prezes Urzędu na podstawie art. 26 ust. 1 wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazującą zaniechanie jej stosowania, jeżeli stwierdzi naruszenie zakazu określonego w art. 24. Zgodnie z art. 27 ust. 2 wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i stwierdzającą zaniechanie jej stosowania. Natomiast zgodnie z art. 28 ust. 1 ww. ustawy, jeżeli w toku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostanie uprawdopodobnione - na podstawie okoliczności sprawy, informacji zawartych w zawiadomieniu, o którym mowa w art. 100 ust. 1, lub innych informacji będących podstawą wszczęcia postępowania - że przedsiębiorca stosuje praktykę, o której mowa w art. 24, a przedsiębiorca, któremu jest zarzucane naruszenie tego przepisu, zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zapobieżenia tym naruszeniom, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, nałożyć obowiązek wykonania tych zobowiązań.

Zgodnie z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w sprawach nieuregulowanych w ustawie do postępowania przed Prezesem Urzędu stosuje się przepisy ustawy Kodeks postępowania administracyjnego. Biorąc pod uwagę powyższe, w sytuacji rozstrzygnięcia innego, niż przewiduje ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów zastosowanie mają przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego. W związku z

powyższym zastosowanie ma powyżej przytoczony art. 105 § 1 Kpa. W przedmiotowej sprawie, jak wykazano powyżej, działanie Spółki nie godzi w zbiorowe interesy konsumentów. W związku z powyższym w zakresie zarzutu określonego w pkt II sentencji niniejszej decyzji postępowanie staje się bezprzedmiotowe. W przedmiotowej sprawie brak podstaw prawnych i faktycznych do merytorycznego rozpoznania sprawy. Wobec powyższego orzeczono jak w pkt. II sentencji niniejszej decyzji.

### III.

Zgodnie z art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Organ Antymonopolowy może nałożyć na przedsiębiorcę stosującego praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary. Kara taka może być nałożona bez względu na to, czy przedsiębiorca dopuścił się naruszenia celowo, czy też nieumyślnie. Stosownie do art. 111 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów przy ustalaniu wysokości kar pieniężnych, w tym kar określonych w art. 106 tej ustawy, należy uwzględnić w szczególności okres, stopień oraz okoliczności naruszenia przepisów ustawy, a także uprzednie naruszenie przepisów ustawy. Prezes Urzędu po raz pierwszy ocenia działanie Spółki w niniejszej decyzji. W pkt. I. niniejszej decyzji stwierdzono stosowanie przez Spółkę klauzul abuzywnych oraz naruszenie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, a konsekwencją ich stosowania jest pogorszenie sytuacji konsumentów. Okoliczność, że sporne zapisy zamieszczono we wzorcach umownych powoduje, że zostają one konsumentom narzucone. Fakt, że kwestionowane regulacje wynikają z wzorców umownych, świadczy o ustalonym charakterze podejmowanych praktyk. Należy podkreślić profesjonalny charakter świadczenia usług przez Spółkę – przedsiębiorcę telekomunikacyjnego. Powyższe okoliczności uzasadniają nałożenie w niniejszym przypadku kary, o jakiej mowa w art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Przychód osiągnięty przez Spółkę w 2007r. wyniósł 8.883.427 PLN (dowód: karta nr 156). Tak więc maksymalna kara, jaka mogłoby zostać nałożona na Spółkę to 883.343 PLN.

Kara nakładana przez Organ Antymonopolowy na podmioty, które dopuściły się stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów służy podkreśleniu naganności ocenianych zachowań. Spółka działa na rynku lokalnym, uznała zarzuty, w toku postępowania współdziałała z Organem Antymonopolowym przesyłając niezwłocznie żądane informacje i wyjaśnienia. Decydując o nałożeniu kary i jej wysokości wzięto pod uwagę wszystkie ww. okoliczności. Orzeczona kara powinna stanowić dolegliwość dla uczestnika niniejszego postępowania, tak aby jej nałożenie skutkowało w przyszłości zapobieżeniem zaistnienia podobnych sytuacji. Z drugiej strony należy też podkreślić wymiar edukacyjny i wychowawczy zastosowanego środka oraz wyrazić nadzieję, że odniesie on spodziewany skutek na przyszłość. Niniejsza kara powinna stanowić przestrożę dla Spółki na przyszłość.

Poza wymiarem indywidualnym kary, należy zwrócić uwagę na jej wymiar ogólny, funkcję odstrasżającą i wychowawczą w stosunku do innych uczestników rynku.

W świetle powyższych okoliczności, wysokość kary ustalono na poziomie 5.000 PLN (słownie: pięciu tysięcy złotych), co stanowi około 0,57 % maksymalnego wymiaru kary.

W ocenie Organu Antymonopolowego kara wymierzona w tej wysokości jest adekwatna do stopnia naruszenia przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Kierując się potrzebą zdecydowanego przeciwdziałania stosowaniu praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów uznano, że orzeczona kara powinna stanowić dolegliwość dla uczestnika niniejszego postępowania. W tym przypadku kara powinna spełnić jednak przede wszystkim funkcję prewencyjną i wychowawczą, tak, aby zapobiec w przyszłości naruszeniom przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Wobec powyższego orzeczono jak w punkcie III sentencji tej decyzji.

#### IV.

Zgodnie z art. 80 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Organ Antymonopolowy rozstrzyga o kosztach w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie. W myśl art. 77 ust. 1 tej ustawy, jeżeli w wyniku postępowania Organ Antymonopolowy stwierdził naruszenie przepisów ustawy, przedsiębiorca, który dopuścił się tego naruszenia, jest obowiązany ponieść koszty postępowania. Niniejsze postępowanie w sprawie stosowania przez Spółkę praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostało wszczęte z urzędu, a w jego wyniku w punkcie I sentencji decyzji stwierdzono naruszenie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Kosztami niniejszego postępowania są wydatki związane z korespondencją prowadzoną przez Organ Antymonopolowy ze stroną. W związku z powyższym postanowiono Spółkę obciążyć kosztami postępowania w wysokości 91 zł (słownie: dziewięćdziesięciu jeden złotych).

Zgodnie z art. 112 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów karę pieniężną należy uiszczyć w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów: NBP o/o Warszawa Nr 51101010100078782231000000.

Koszty niniejszego postępowania Spółka obowiązana jest wpłacić na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie w NBP o/o Warszawa Nr 51101010100078782231000000.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479<sup>28</sup> § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.) – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od daty jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Katowicach.

W przypadku jednak kwestionowania wyłącznie postanowienia o kosztach zawartego w pkt IV niniejszej decyzji, stosownie do treści art. 81 ust. 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479<sup>28</sup> § 1 pkt 2 Kodeksu postępowania cywilnego, należy wnieść zażalenie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Katowicach w terminie tygodnia od dnia doręczenia niniejszej decyzji.

Dyrektor Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Katowicach  
Maciej Fragsztajn